

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2011-04-29		
Allmänna utskottet	2011-05-17	35	4
Socialnämnden	2011-05-27	85	6

Dnr 2011/151-008

Yttrande över motion om att inrätta barnbokslut i Luleå kommun

Ärendebeskrivning

Anette Asplund, för kristdemokraterna, anför följande i en motion.

Barn i Sverige och i Luleå kommun har det bra, jämfört med barn i många andra länder. Vi har låg barnadödlighet, liten fattigdom, god hälso- och sjukvård, tillgänglig utbildning och olika former av stöd till familjer, via hälso- och sjukvården, skolan och socialtjänsten. Många frivilligorganisationer betyder väldigt mycket för barn och unga.

Trots denna ljusa bild, finns det barn som lever i utsatthet, på grund av missförhållanden i hemmet, i omgivningen eller på grund av egen problematik. Det kan vara en utsatthet på grund av föräldrars alkohol eller drogmissbruk, psykiska funktionsnedsättningar, våld eller frånvaro av ansvarstagande föräldrar på grund av separation. Det kan givetvis även vara en utsatthet i andra riskmiljöer eller barnets egen problematik.

Socialtjänsten och skolan möter många komplicerade situationer och gör många starka insatser för att bistå det utsatta barnet. Många barn blir dock inte sedda utan lider i tysthet. Många faller genom det grovmaskiga nät som skolan och socialtjänsten har.

Kristdemokraterna menar att Luleå kommun bör genomföra en årlig uppföljning och revidering av de sociala insatserna för barn och familjer. Syftet är att skapa medvetenhet om vilka insatser som bör göras i olika situationer. Hur har vi lyckats samverka med varandra i de olika verksamheter som möter barn och unga? Har vi fungerande, av alla införstådda, rutiner för vad som ska göras när ett barn far illa? Vad har ingått i

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2011-04-29		
Allmänna utskottet	2011-05-17	35	5
Socialnämnden	2011-05-27	85	7

den kommunala repertoaren av insatser det gångna året? Vilket evidensstöd finns för de insatser som används? Vilket resultat har uppnåtts?

Vilka insatser ska ges som generell insats och vilka insatser ska ges riktat efter ett biståndsbeslut? Får alla barn en fullständig skolgång? Får även barn som omhändertagits en komplett skolgång?

I en sådan uppföljning bör vi även fråga oss vad som kan läggas till av nya metoder och insatser för att ytterligare bredda och spetsa kommunens möjligheter att bistå barn och familjer.

Som stöd i arbetet med dessa frågor finns ett växande kunskapsstöd, till exempel den kartläggning Statistiska Centralbyrån och Folkhälsoinstitutet gjort på uppdrag av regeringen om psykisk hälsa via en enkät till alla elever i årskurs 6 och 9.

Vi kristdemokrater föreslår att kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda och utveckla ett barnbokslut i enlighet med motionens innehåll.

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

- **remittera motionen till kommunstyrelsen.**

Socialförvaltningens yttrande

Av Anette Asplunds motion framgår att hon vill införa s.k barnbokslut i Luleå kommun i syfte att årligen följa upp och revidera de sociala insatserna för barn och familjer. Det är alltså socialtjänstens och skolans arbete som sätts i fokus.

Tankarna i motionen skiljer sig därför från hur de flesta barnbokslut brukar vara upplagda. Vanligtvis utgår barnbokslut från Barnkonventionen, och i synnerhet de fyra grundpelarna; Barnens rätt till likvärdiga villkor, Barnets bästa i främsta rummet, Barnets rätt till liv och utveckling och Barnets rätt att uttrycka sina åsikter. Barnbokslutet blir med ett sådant upplägg en

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2011-04-29		
Allmänna utskottet	2011-05-17	35	6
Socialnämnden	2011-05-27	85	8

sammanställning av hur hela kommunen arbetat med dessa frågor och i vilken omfattning barnkonventionen varit vägledande för nämndernas beslut inom olika områden.

De kommuner som har infört barnbokslut lägger i och för sig upp det på lite olika sätt. Flera kommuner använder s.k barnchecklistor där varje beslut i nämnderna skall föranleda ett kryss på en lista som visar att man tagit hänsyn till barnets bästa eller låtit barn och ungdomar komma till tals innan beslut. Det har dock visat sig att kryssandet lätt blir slentrian och lett till onödig byråkrati utan förbättringar för barn och ungdomar.

De frågor som ställs i motionen – t.ex. hur vi lyckas samverka i de olika verksamheterna som möter barn och unga, om det finns rutiner för vad som ska göras när ett barn far illa, om det finns evidensstöd för de insatser som används – är frågor som redan kan besvaras av Barn- och utbildningsförvaltningen och Socialförvaltningen. Att införa ett barnbokslut endast för uppföljning av de nämnder som har sin huvuduppgift att arbeta med barn och ungdomar är att begränsa möjligheterna.

Ett barnbokslut kan istället vara ett bra sätt att lyfta barnperspektivet inom kommunens alla områden, det vill säga även då det gäller bostadsbyggande, samhällsplanering och arbetsmarknad. Ett av huvudsyftena bör bli att säkerställa att barnkonventionen blir överordnad för kommunens alla beslut, även de som inte direkt verkar beröra barn och ungdomar.

Ett barnbokslut med ett sådant syfte bör utgöras av en sammanställning av indikatorer som visar på hur barn och ungdomars situation ser ut i kommunen. Det kan till exempel vara: arbetslöshet bland ungdomar, övervikt, psykisk ohälsa, antal aborter, andel godkända betyg, kultur och fritid osv. Dessa indikatorer kan vara sådant som kan tas fram genom tillgänglig statistik och som finns i andra källor som t.ex. Valfärdsredovisningen. Men det kan också behövas specifika undersökningar t.ex. riktade enkäter till grupper av barn och ungdomar.

Dessa och andra relevanta indikatorer kan bli underlag för prioriteringar och

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2011-04-29		
Allmänna utskottet	2011-05-17	35	7
Socialnämnden	2011-05-27	85	9

identifiering av förbättringsområden. I ett barnbokslut kan den faktiska utvecklingen inom olika områden ställas mot de insatser som görs eller som borde göras.

Tanken med barnbokslut är därför god men det förutsätter att det läggs upp på ett klokt sätt. Användning av checklistor eller långa sammanställningar av det som redan redovisats i nämndernas verksamhetsberättelser bör undvikas. Det finns därför skäl att innan man tar ställning i frågan utgår från det arbete som redan pågår i kommunen och som syftar till att genomlysna barn och ungdomars livsvillkor.

I det sammanhanget kan nämnas **Barn- och ungdomspolitisk programförklaring** som Luleå kommun antagit och som ska vara en vägvisare för barn- och ungdomspolitiken i Luleå. Den bygger på fyra fokusområden som ska utgöra hörnstenar i Luleå kommuns arbete med barn- och ungdomspolitiska frågor. Varje kommunal förvaltning har till uppgift att se till att det arbete som pågår sker i linje med och stödjer programförklaringen. Det finns därför ett samlat grepp kring alla frågor som rör barn och unga under det paraply som den barn- och ungdomspolitiska programförklaringen utgör.

Vidare finns i arbetet med **Vision 2050** en riktning som heter "Stå för öppenhet och mångfald" där ett delområde är "Satsa på barn och unga", vilket kommer att innebära en prioritering av barn och ungas villkor för växande och lärande. I programfasen ska området utvecklas och konkretiseras vilket kommer att ske nämndsöverskridande.

Sammanfattning

- Tanken med barnbokslut är god men förutsätter att det läggs upp på ett genomstänkt sätt och där det huvudsakliga syftet bör vara att säkerställa att Barnkonventionens fyra grundpelare genomsyrar hela kommunens verksamhet.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2011-04-29		
Allmänna utskottet	2011-05-17	35	8
Socialnämnden	2011-05-27	85	10

- Det finns idag ett samlat grepp kring alla frågor som rör barn och unga, under det paraply som **Barn- och ungdomspolitiska programförklaringen** utgör, med tydliga riktlinjer för hur varje förvaltning skall arbeta med barn- och ungdomsfrågor
- Inom ramen för arbetet med **Vision 2050** kommer barn och ungas villkor att prioriteras, vilket kommer att konkretiseras i speciella nämndsövergripande program. Ett införande av barnbokslut i dagsläget, med det innehåll som föreslås i motionen, vore att föregripa detta arbete.

Socialförvaltningen och Barn och utbildningsförvaltningen lämnar föreliggande yttrande gemensamt och har kommit fram till en koncensus gällande förslag till beslut:

- att föreslå avslag till inrättande av barnbokslut med det innehåll som föreslås i motionen, till förmån för pågående nämndsövergripande arbete utifrån Barn- och ungdomspolitisk programförklaring samt arbete med delområde "Satsa på barn och unga" inom Vision 2050.

Socialförvaltningens förslag

Socialförvaltningen föreslår socialnämnden besluta att

- rekommendera Kommunfullmäktige att avslå inrättande av barnbokslut med det innehåll som föreslås i motionen, till förmån för pågående nämndsövergripande arbete utifrån Barn- och ungdomspolitisk programförklaring samt arbete med delområde "Satsa på barn och unga" inom Vision 2050.

Allmänna utskottets förslag

Socialnämndens allmänna utskott föreslår socialnämnden besluta

- i enlighet med socialförvaltningens förslag till beslut.

	Beslutsdatum	Paragraf	Sida
Beredningen	2011-04-29		
Allmänna utskottet	2011-05-17	35	9
Socialnämnden	2011-05-27	85	11

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar att

- rekommendera Kommunfullmäktige att avslå inrättande av barnbokslut med det innehåll som föreslås i motionen, till förmån för pågående nämndsövergripande arbete utifrån Barn- och ungdomspolitisk programförklaring samt arbete med delområde "Satsa på barn och unga" inom Vision 2050.

Beslutsexpediering

Kommunstyrelsen, Anette Asplund (KD)

Beredningen

Beslutsdatum

Paragraf

Sida

2011-04-29

Allmänna utskottet

2011-05-17

35

Socialnämnden

Justerandes signatur/Beslutandes underskrift

Utdragsbestyrkande